Formulované výzia

Bratislava bude v roku 2030 mestom s tvrdo uzťavretým spôsobom mobility, kde 70 % ciest v rámci mesta i zóno mesta bude vykonávaných environmentálne priaznivými spôsobmi dopravy (verejná osobná doprava, bicykel, peší presun) a 30% bude nadálej pripadať na individuálnu automobilovú dopravu. Verejná osobná doprava a cyklistická doprava bude podporovaná na úkor individuálnej automobilovej dopravy s cieľom posahovať kvalitné, komfortné a dostupné cestovanie. Verejná osobná doprava bude využívať nové a zmodernizované elektrické a trolejbusové trate a v autobusovej doprave sa zvýjí podiel bezemisných vozidiel. Chodci budú mať k dispozícii viac peších zón a budú romocnejšími

Strategický cieľ - kvantifikovaná výzia

Ako je zmejné zo SWOT analýz či stromu problémov, základným identifikovaným problémom je stále vysoký podiel individuálnej motorovej dopravy v rámci mestskej mobility. Vzťahovať na podporu trvalo udržateľné mobility, ktorú reprezentujú predovšetkým environmentálne priaznivé druhy dopravy, je nevyhnutné nastaviť strategickú rozvojú mobility tak, aby tieto formy dopravy mali celospoločenskú akceptáciu ako romocnejšie alternatívu premiestnenia oproti individuálnej automobilovej doprave.

Na tento cieľ je nevyhnutné venovať im spoločenskú pozornosť, dostatočné finančné prostriedky a politické vôlu ich prioritizovať na úkor energeticky, prestorovo a environmentálne najnáročnejšej individuálnej automobilovej dopravy. Aby bolo možné vyhodnocovať úspešnosť implementácie vyššie spomenutej výzie a redukcie základného identifikovaného problému, je nevyhnutné nastaviť strategický cieľ, ktorý je postavený na špecifických cieloch. Zároveň, aby bolo možné odpočítovať pomerne ciele, musia byť stanovené jednoznačné a kvantifikovateľné merateľné ukazovatele.

Každý strategický dokument po analýze súčasného stavu, poznania problémov a návrhov ich riešení, musí zadefinovať strategický cieľ, kam by sa mal výzivej uberať, aby bol pre obyvateľov mesta a jeho prístrance dhodobo udržateľný, zároveň však reš̌pektujúci reálne socioekonomické možnosti.

Každá výzia by mala byť aspoň čiasti kvantifikovateľná, aby bolo možné v budúcnosti vyhodnotiť jej plnenie. Každá výzia musí byť primerane ambiciózna, avšak nie nerealistická a musí reš̌pektovať najmä ekonomické možnosti. V prípade mobility ide hlavne o preferenciu environmentálne priaznivých druhov dopravy na úkor individuálnej motorovej dopravy. Ukazovateľ, ktorý spomenutú výzi, strategickým cieľom, je nejmenej vyjadrí. Tento parameter udáva podiel, koľko ciest je vykonávaných peši, nemotorovými prostriedkami verejnou dopravou alebo individuálnou automobilovou dopravou. Ako už bolo spomenuté vo výzi, strategickým cieľom do roku 2030 má modal split v prospech environmentálne priaznivejších druhov dopravy voči individuálnej automobilovej doprave 70 % ku 30 %. Jeho zlúčovanie je možné na základe mobilitného prieskumu na štatisticky významnej a relevantnej vzorke. Aby bolo možné daný cieľ dosahovať, je nevyhnutné cestu k nemu detailne analyzovať a presne zadefinovať. Na to slúžia predovšetkým špecifické ciele, ktoré adresne pomenovávajú konkrétne aspekty jednotlivých cieloví mobility. Kvantifikovať merateľné ciele je možné cez merateľné ukazovatele, ktoré sa budú sledovať a vyhodnocovať.

Špecifické ciele kopírujú základné rozdelenie kapitoly na tri druhy - verejná osobná doprava, cyklistická motorová doprava, parkovanie a individuálna motorová doprava.

Špecifické ciele

Verejná osobná doprava bude rýchlejšia pri ceňbom cestovaní väčšiny obyvateľov v rámci Bratislavy aj pri ceste do Bratislavy. V Bratislave k zrýchleniu prispeje sprevádzkovanie nových elektrických tratí, modernizácia tratí, budovanie bezpornej a preferencia na kolajnovom. Vozidlá budú poskytovať komfort pre cestujúcich a budú ponúkať väčšinu elektrinu. Zastávky budú ponúkať a bezpečné, prestupné uzly kompaktné. Cestovné lístok bude možné si zakúpiť jednoduchšie, väčšina cestujúcich vlak bude mať cestovné predplatené alebo v cene služby Mobility as a Service (MaS). Spojenie bude bude komplexne a synergicky bez ohľadu na typ použitej ekologickej dopravy.

Viaky budú jazdiť z okolitých regióno do Bratislavy i v rámci Bratislavy s 15- minútovým intervalom. Vybudované prestavné terminály sa bezchybnú ryatiach a veľkokapacitnými parkovískami pre bicykle spätúpnejšia ceuí prestupy medzi jednotlivými druhmi dopravy. Vo skráti a zatraťovství cestovanie verejnou osobnou dopravou do práce, školy, za nákupmi i kultúrom či inoriadnosťou. Na spínenie tohto cieľa bude nevyhnutné získať podporu ministerstva dopravy, ktoré objednáva železničnú dopravu.

Nemotorová doprava – Mesto bude mať vybudovaní základnú sieť cyklistických a peších komunikácí, na ktoré bude nadväzovať sieť dopravne upokojených ulic v jednotlivých centrách i na sídliskách. Bicykel bude možné použiť v rámci bývoľnolivej dochádzkovej trasy. Postupne sa bude prevádzať cestná sieť do takej podoby, aby bolo bezpečná pre všetkých užívateľov, predovšetkým chodcov a cyklistov. Väčšia kvalitnejšia komunikácia bude pre obyvateľa oceniť tieto zmeny v prospech Životného prostredia, zdravia i bezpečnosti. Systémy zdieľaných bicyklov a koloberiek sú súčasťou verejnej osobnej dopravy a obyvateľa ich využívajú ako jedno platení skúšku.

Parkovanie bude regulované s implementovaním moderných trendov v oblasti navigácie na voľné parkovné miesta na obsledným systémom kontroly a jednoduchým platení. Parkovanie bude vyhovovať aj pre parkovanie primerané zaťažiene, nebude ako ideár hodnotnejšieho využitia toto priestoru. Kapacitnú budú parkovať v rámci mesta a na vyazdoch do mesta s jednoduchým prestupom na system verejnej osobnej dopravy. Parkovacia politika bude nastavená tak, aby umožňovala parkovanie rezidentom a návštevníkom mesta, avšak nemotivovala ich k využívaniu individuálnej dopravy na presun v rámci mesta.

Individuálna automobilová doprava bude predstavovať iedno z mestoví, ako uspokojiť dopyt po prepravne pre obyvateľov či návštevníkov mesta a nebude môžnostou preferovaným, ale ešte ďalej zhoršovaním podmienok pre individuálnu dopravu nevenovaný primerazí prístar tak, aby za zachovania funkčnosti mestskej komunikačnej siete pre ňúto formu dopravy, ale jedno z hľadiska využívania dostupnejšia prieiznosť uprednostňovaná. Vjazd do centra mesta bude regulovaný z pohľadu emisnej triedy vozidla. Größie centrum mesta a vstupné mosty budú regulované elektronickým mýtom a akákoľvek tranzitná doprava bude z mesta premiestnená cez Ďalstoše dobudovaný diaľničný okruh D4. Aj vo vlažbe na parkovacíu politiku mesta, rozvojom verejnej osobnej dopravy a zlepšením podmienok pre cyklistov a chodcov sa individuálna automobilová doprava stane pre väčšinu obyvateľov a návštevníkov len možnosťou, ale nevyhovujúcou ako ideár spôsob prepravy potreby a nebude vnímaná pre mesta na kratšie vzdialenosti. Prípravné budú tvoriť projekty vrátane projektovej dokumentácie, ktoré po ich realizácii pomôžu odbremeniť cestnú sieť a súčasne teď ponúkajú verejnej osobnej doprave.

Štruktúra cieľov a opatrení

Specifický cieľ Zmena, ktorú chceme dosiahnuť	Merateľný ukazovateľ výsledku Premenná, ktorá opisuje žiadanú zmenu stavu	Opatrenie Aktivita, ktorá vyvolá zmenu smerom k špecifickému cieľu
Mesto podporuje udržateľnú mestskú a regionálnu mobilitu – rozvoj verejnej osobnej dopravy	Rozvoj železničných tratí • počet km nosnopasažierskych a nosnopasažierskych elektrických tratí	Dôsledná projektová príprava Komunikácia s verejnosťou a s dotknutými organizáciami pre jednotlivé projekty prestavovania tratí Zrýchlenie procesu zmeny územného plánu, majetkoprávneho vysporiadania, verejného obstarávania a výstavby - ich minimalizácia na zákonné minimum
	Preferencia verejnej osobnej dopravy v ulicách • počet km preferencie • počet km nosnopasažierskych systémov s prvkom pre VOD • počet križovaní s nosnopasažierou preferencou VOD	Zmena organizácie dopravy (vyčlenenie existujúcich jazdných pruhov pre VOD alebo vybudovanie nových vyhradených pruhov pre VOD) Modernizácia IT systémov křižovaní (radič, svetelná signalizácia a pod.)
	Modernizácia zastávok VOD • počet zmodernizovaných zastávok VOD	Vytvorenie zastávok VOD elektronickým tabuľami a online informáciami Vytvorenie zastávok prístreškami a mobiliárom Prístupne nástupišťí v rámci prestupných zastávok
	Modernizácia vozidiel VOD • podiel bezemisných vlakových kilometrov na celkovom počte • podiel dopravných prostriedkov s nízkou bezbrlou emisií v roku 2030	Nákup vozidiel s bezemisnou prevádzkou Príprava infraštruktúry a technickej základne pre bezemisné vozidlá
	Atraktivita a dostupnosť VOD • počet prestupných uzlov • počet prepravených cestujúcich • podiel obyvateľov používajúcich VOD (dochádzková vzdialenosť 5 min)	Propagácia neobmedzeného cestovania počas celého roka (mPO PC) Propagácia využitia VOD pri jednotlivých typoch ciest (poznávanie s MaS, freebusy, dostupnosť, jednotkové, modernejšie technológie a pod.)
	Rozpočtová kapitola na VOD v komparácii mesta v vzťahovaných v priemere 150 mil. EUR/rok na VOD v rozpočte Bratislavy v sledovanom období	Prioritizácia kapitoly rozpočtu určenej na investície v prevádzku VOD
Mesto prioritizuje chodcov vo verejnom priestore a rozširovaniu peších zón alebo upokojených komunikácií	Komfort a bezpečnosť peších pohybu • podiel kilometrov s absolútnou prioritnosťou chodcov • počet obehnutých kilometrov • počet severitných chodcov v ÚDZBB 18 • počet ľahko znesených chodcov v ÚDZBB 18	Systematické a udržateľné financovanie VOD - príprava na rýchlosť kapitálové výdavky (o stavy mesta po prolongácie úžimní zahraničných finančných nástrojov (eurofondy) Rekonštrukcia kriżovatiek na tzv. zúhrnnuté kriżovatky v zmysle (hrubého mapy z ahoch 20 k portáloch) Rekonštrukcia kriżovatiek na bezpečnejšie a komfortnejšie chodníkmi s absolútnou prioritnosťou chodcov
	Bezbariérovosť verejných priestorov • Počet bezbariérnych jaskyňov pre chodcov	Zníženie na zmeny v legislative, ktoré technických norien v prospěšnosť, podporujúce bezpečnosť a pohyb peši, dopravy a infraštruktúry; financovanie novelizácií alebo nových technických norien Kompletná rekonštrukcia kriżovatiek - bezbariérová infraštruktúra Identifikácia miest a peších ťahov s vysokou mierou bariérovosti Identifikácia miest so slabou ponukou dostupnosťou a potenciálnym peši pohybu
	Peňažné prispevnosť ZMS • počet km ulic s prioritnosťou chodcov/obytné/ tunelov, detailne dopadnutí ulicí bude pre chodcov kvôli bivoným barierám (napríklad cez bezpečné trasy, diaľnice a pod.)	Zabezpečenie a jednoznačnosťovanie cieľ pre MO za zámerom zneprístupnenia použitím MO voči užívateľom formám dopravy
	Peňže zóny • počet MZ sprístupnených peších zón na úkor cieľ pre motorovú dopravu Zóny s obmedzenou rýzdom • počet km cieľ zóni s obmedzeným výzdom Systematické rozširovanie dopravne upokojených ulic a peších zón • percento komunikácí v zóne dopravne upokojených (cieľ 70 %) • počet km dopravne upokojených ulic	Zaviesť zóny s obmedzeným výzdom, ktoré technických norien v prospěšnosť, podporujúce bezpečnosť a pohyb peši dopravy a infraštruktúry; financovanie novelizácií alebo nových technických norien Zaviesť zóny s obmedzeným výzdom, ktoré technických norien v prospěšnosť, podporujúce bezpečnosť a pohyb peši dopravy a infraštruktúry; financovanie novelizácií alebo nových technických norien Tvorbě udržateľného výzpočtu cieľ a Časť cieľ pre motorovú dopravu, MO alebo iný výzmenný skupiny a cieľne prehľadnú ich na hrubé alebo nízké peňažné alebo spoločné zóny
Mesto rozvíja cyklistickú dopravu a zlepšuje infraštruktúru pre cyklistov a zvyšuje bezpečnosť cyklistov spoločnom dopravy	Bezpečné a komfortné cyklistické komunikácie • počet km sprístupnených mestov komunikácí • počet km ulic s prioritnosťou cyklistov • samostatné cyklistické komunikácie (oddelenosť od motorovej dopravy) • samostatné cyklistické komunikácie • oddelenosť od motorovej dopravy • cestičky pre chodcov a cyklistov (oddelenosť) • cestičky pre chodcov a cyklistov (zahrnutosť) • cyklistické pruhy (oddelenosť od motorovej dopravy) • cyklistické pruhy (zahrnutosť) • ochranný pruh pre cyklistov • zabezpečenosť ulice pre bicykle (bez prahov) • prídavné cyklistické ulice (o ulice so 30 km/h alebo nižšou) • bicyklová ulica • percento komunikácí s zónu 30 alebo pomalšie (cieľ 70 %) • počet miest na prejazd cez križovatku na bicykle • počet bicyklovložiteľných na prepravnej práci na vlakoch (cieľ 100 % pre EC, IC, R, RX, R7 a R9 v prevoj mesto EZ a ZSS + 10 %)	Budovanie samostatných cyklistických komunikácí Kompletná rekonštrukcia kriżovatiek - cyklistická infraštruktúry Spríchodnenie jednosmerných ulíc pre bicykle obojsmerne Zabezpečenie a jednoznačnosťovanie cieľ pre motorovú dopravu Zaviesť zóny s obmedzeným výzdom, ktoré technických norien v prospěšnosť, podporujúce bezpečnosť a pohyb peši dopravy a infraštruktúry; financovanie novelizácií alebo nových technických norien
	Podpora rozvoja zdieľaných bicyklov • počet zdieľaných bicyklov (zdieľané zdieľaných bicyklov (dochádzková vzdialenosť 5 min) • počet dopravných zdieľaných bicyklov na 1000 obyvateľov v prepočte na mesto • priemerný denný počet výpožičiek zdieľaných bicyklov • priemerný denný počet bezemisných km	Manuál zdieľanej mobility Vzdelávanie a osvetovanie aktivity podporujúce jazdu na bicykloch/koloberkách
	Podpora rozvoja zdieľaných koloberiek a iných formien micromobility • počet zdieľaných koloberiek v rámci zdieľanej micromobility, okrem bicyklov (dochádzková vzdialenosť 5 min) • počet dopravných zdieľaných vozidiel na 1000 obyvateľov v prepočte na mesto • priemerný denný počet výpožičiek zdieľaných vozidiel • priemerný denný počet bezemisných km	Manuál zdieľanej mobility
Mesto rozvíja kolajnové systémy a zlepšuje ich prepojenie	Vybudovanie parkovacích domov a garáží • počet parkovacích domov a garáží • počet sprístupnených parkovacích miest • parkovacích domov a garáží pre bývanie • parkovacích domov a garáží pre prestup • počet parkovacích miest zvolených na poverku v okolí nových parkovacích domov	Schválenie a aktualizácia Koncepcie výstavby parkovacích domov a nadmerné parkovania Projektová príprava
	Odstránenie Ďalstošnej/zúpnej parkovania v centre mesta • počet km chodníkov po odstránení parkovania, ktoré bolo predchádzne prístupné pre chodcov	Participácia a komunikácia s verejnosťou
	Parkovacia spätúpnosť za úhrnom prestupu na MHD a P+R/B+R • počet sprístupnených miest na parkovanie P+R (cieľ 1 000) • počet parkovacích miest na P+R (cieľ + 2000)	Premýšľať, ohodnotiť a partnerom ukážeo ro organizácia parkovania v prospěšnosť ďalších i dôležitejší zadávať/ staviť VOD a systémy Budovanie nových parkovacie ukážeo parkovacích domov P+R Koordinácia so stakeholdermi (BSK, MVO SR, obce, ŽSR, BID a pod.)
Mesto rozvíja elektromobilitu i slúži zdieľanej vozidlá	Zdieľané vozidlá • počet km dopravných zdieľaných vozidiel na 1000 obyvateľov	Manuál zdieľanej mobility Zvyšovanie zdieľaných vozidiel v rámci mestskej regulácie parkovania
	Elektromobilita • počet nabíjacích bodov pre ročné pomalé nabíjanie v ukazovi na zaťažiteľnosť > 5000 • pokrytie mestských rekreačných ciaľ pre stredne rýchle nabíjanie > 15 % ciaľ	Rozvoj nabíjacej infraštruktúry pre pomalé nabíjanie (v ukazovi na zaťažiteľnosť > 5000 obyvateľov v prepočte na mesto)
Mesto podporuje prípravu projektov na zlepšenie kvality životných ciaľov - ciaľov, ktorá pomôžu odbremeniť cestnú sieť a zvyšovať kvalitu prostredia pre udržateľné formy mobility	Projektová príprava životných ciaľov • počet projektov na zlepšenie • počet projektov pripravených a schválených prípravou na výzvu ciaľov a ďalšiaťch ciaľov stavebných povolení	Projektová príprava Komunikácia s verejnosťou a s dotknutými organizáciami pre jednotlivé projekty prestavovania Koordinácia projektov s MDV SR a BSK Príprava finančných zdrojov na nenávratnú realizáciu projektov (napríklad ako externé zdroje) Zhodnotenie dopadov v dopravnom modeli, vrátane Špecifikácie kontrolných komunikácií Kompatibilita systémov s inými systémami riadenia dopravy Príprava finančných zdrojov na nenávratnú realizáciu projektov (napríklad ako externé zdroje) Zhodnotenie dopadov v dopravnom modeli
	Zavedenie inteligentného riadenia dopravy na vybraných mestských komunikáciách • implementácia inteligentného systému riadenia dopravy	Regulácia vjazdu individuálnej automobilovej dopravy do mesta • implementácia dynamickej regulácie individuálnej automobilovej dopravy na vstupe do centra • implementácia automatizovanej regulácie vjazdu do mestských mostov • implementácia elektronického mýta v ščítaní centre alebo na mostoch
		Výsledná a znamynitná komunikácia s verejnosťou ohľadom tychto opatrení

Záver

Environmentálne priaznivé, udržateľné strategické a ekonomicky udržateľné mobility je jedným zo základných atribútov dobre fungujúceho mesta. Cieľom riadiov najskôr vyvíja je poskytnúť identifikáciu problémov, ktoré sú prítomné, navrhnúť, ako sa s nimi realizácky a spoločenský akceptovateľne vysporiadať. Na základe identifikovaných problémov, ale aj moderných svetových dopravných politík, bol nášelne stanovujúcí výzie, ktoré kvantifikujú strategické cieľe.

V roku 2030 by Bratislava mala byť metropolia, kde environmentálne priaznivé druhy dopravy budú všeobecne preferovaným a podporovaným alternatívou k individuálnej automobilovej doprave. Vyznačovať by mali byť prerozdelenie environmentálne priaznivých foriem dopravy voči individuálnej automobilovej doprave v roku 2030 v pomere 70% ku 30% z prospech verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy.

UZ v súčasnosti sú do verejnej osobnej dopravy investícií značné finančné prostriedky, avšak bude nevyhnutné tento objem aj nadalej zvyšovať, aby do roku 2030 bolo verejná osobná doprava prvou voľbou pohybu prestavného prre väčšinu obyvateľov mesta alebo nášelníkovín. Bude nevyhnutné pokračovať v už rozbehnutej politike i rámci uličného prestoru či dynamickými riadených križovatiek, budovaním nových elektrických tratí, ktorý ako jedný dopravný system v meste poníkne dhodobo dostatočnú prepravnú kapacitu v silne urbanizovaných územiach. Nemenej dôležitý bude aspekt ekologiczke dopravy, k čomu by mali prispieť kompletne bezemisné vozidlá vo flotile verejnej osobnej dopravy do polovice tohto storočia.

V oblasti nemotorovej dopravy, ktorá je reprezentovaná chodcami, cyklistami či užívateľmi ďalších ekologických, bude dôležité rovnocestné postavenie tychto užívateľov voči motorovej doprave vrátane tam, kde to bude možné. Tomuto cieľu prispeje rozširovania a debarieráciu peších zón, ktorý cyklistickej infraštruktúry alebo dopravne upokojených ulíc s obmedzenou rýchlosťou na 30 km/h. Väčšie ba budú mať cyklisti rovnocenných ulicách/ciestach cestnej premavky.

Parkovacia politika zabezpečí spoločenskú nevyhnutnú regulácia statickej dopravy. Bude prestavovať komponenta mestí dostupnosťou parkovania, hodnotnejším využitím verejného priestoru, a zlepšení prvkov environmentálne priaznivejších druhov dopravy. Za tychto účelov nemusia byť parkovacie podmienky dopravy a mestskej, odkiaľ sa bude dať pokračovať verejnou osobnou dopravou.

Individuálna automobilová doprava, ktorá predstavuje z celospoločenského hľadiska sice obľúbenú formu prepravy, bude v obidvoch svojých negatívnych externalitách postupne systematicky regulovaná cez rôzne nástroje dopravnej politiky mesta, akým bude regulácia vjazdu do centra mesta a pod. Hoci aj a bude mať svoje miesto v prepravnom procese, dôležité je vymedziť aj možnosti tak, aby bol dhodobo udržateľná. Ak bol elektromobilita priláka zdanlivo ekologickú tohto druhu dopravy, stále tu budú negatívne konzekvencie v podobe dopravných kongescí, dopravnej nehodovosti či záberu verejného prestranstva pri potrebe parkovania. Napriek týmto skutočnostiam bude ale nevyhnutné vyriešiť špecifické dopravné stavby, ktoré pomôžu odčerpať tranzitnú dopravu mimo centrum mesta.

Tento dokument ponúka zadefinovanie jednotlivých Špecifických cieloví, reprezentovaných merateľnými ukazovateľmi a následne pretavenie do strategického cieľa; konkrétny nástroj na koordinácie, environmentálne priaznivé a verím, že aj spoločensky akceptovateľné riešenie mobility na najbližšie roky ad desaťročia v meste Bratislava.